

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych.

Zeszyt XIX. — Wydany i rozesłany dnia 31 maja 1871.

43.

Ustawa z dnia 15 maja 1871,

względem wymierzania objętości okrętów handlowych pływających po morzu.

Za zgodą obu izb rady państwa widzę się spowodowanym rozporządzić co następuje:

§. 1.

W austriackich portach morskich każdy okręt handlowy, czy jest własnością krajowców lub cudzoziemców, czy jest zbudowany w warsztatach krajowych czy zagranicznych, albo którego części składowe zostały przerobione w ten sposób, że to mogło mieć wpływ na jego objętość, powinien być według przepisów ustawy niniejszej wymierzonym, dla obliczenia jego objętości.

§. 2.

Postanowienia wykonawcze o wymierzaniu w drodze rozporządzenia wydać i jednocześnie z niniejszą ustawą ogłosić się mające, ile odnoszą się do wymierzania okrętów handlowych z pokładem, mogących być wymierzonymi w zupełności, powinny odpowiadać systemowi wymierzania przyjętemu w Anglii, i w ogóle być zastosowanymi do angielskiego trybu wymierzania.

§. 3.

Od obowiązku poddania się wymierzeniu wolne są okręty państw, w których zaprowadzona jest taka sama metoda wymierzania jak w Austrii, i których dowody wymierzenia będą zatem w drodze rozporządzenia uznane, jako mające wagę w kraju tutejszym; tudzież okręty państw, z którymi pod tym względem zawarte będą osobne traktaty.

§. 4.

Do czynności wymierzenia okrętów używana będzie miara metryczna.

Ułamki metra wyrażane będą decymetrami i centymetrami.

Ułamki centymetra opuszczają się, jeżeli wynoszą pół centymetra lub mniej; natomiast jeżeli wynoszą więcej niż pół centymetra, będą policzone za cały centymetr.

§. 5.

Liezebny wypadek wymierzenia wyraża objętość okrętu wymierzonego, prawnie obliczoną. Ułamki wynoszące pół beczki lub mniej, opuszczają się, większe zaś niż pół beczki, mają być doliczane jako cała beczka. Właściwy urząd portowy i władza zdrowia morska wystawia dokument, w którym wyrażony jest rezultat wymierzenia.

§. 6.

Jeżeli okręty poruszane są siłą pary, lub inną, której utworzenie lub przenoszenie wymaga miejsce na ustawienie maszyny wewnątrz okrętu, natenczas od całkowitej objętości, należy odciągnąć objętość tej przestrzeni, którą zajmują przyrządy do utworzenia i przenoszenia siły poruszającej, jakoteż rzeczywiste i stałe magazyny węgla.

Objętość, odciągnąć się mająca, nie może jednak nigdy wynosić więcej, niż 50% całkowitej objętości.

Pozostała reszta objętości jest prawnie uznana objętością odnośnego okrętu.

§. 7.

Wymierzanie okrętów skutecznia miernik przysięgły, z interwencją urzędnika właściwego urzędu portowego i władzy zdrowia morskiej.

Wymierzanie okrętów w warsztacie tylko wtedy może być przedsiębrane, gdy okręt jest zupełnie gotowy do wyjścia pod żagle.

W miejscach, w których nie ma miernika przysięgłego, okręty krajowe powinny być wymierzone przez miernika przysięgłego, zamieszkałego najbliżej; ale właściwy urząd portowy i władza zdrowia morska może pozwolić, aby okręty takie, chcąc się poddać wymierzaniu, udawały się do jednego z portów krajowych, w którym miernik przysięgły ma siedzibę.

Okręty nabyte zagranicą, lub zagraniczne, z wyjątkiem wymienionych w §. 3, gdy przybędą do portu krajowego, w którym nie ma miernika przysięgłego, a właściciel ich lub szypier nie wezwie miernika przysięgłego, najbliżej zamieszkałego, do ich wymierzenia; wymierzone będą tym sposobem, że ich objętość podana w papierach okrętowych, zredukowana będzie do cyfr odpowiednich przepisom. Objętość, zapomocą redukcji obliczona, uważana będzie jako prawna, dopóki okręt odnośny nie zawinie do portu krajowego, w którym ma siedzibę miernik przysięgły.

§. 8.

Właściciel okrętu lub jego zastępca, odbierając dowód wymierzenia (§. 5), podlegający przepisaniu ostemplowaniu, winien złożyć tytułem taksy za wymierzenie:

- a) od okrętu mającego przeszło 100 beczek, kwotę taką, aby od jednej beczki ryczałtowego wyniku wymierzenia nie wypadało więcej niż sześć centów;
- b) od okrętów mających 16 do 100 beczek, kwotę, która nie może wynosić więcej niż pięć złotych.

Oprócz tego, jeżeli miernikowi przysięgłemu należą się koszty podróży i wyżywno, takowe pokrywa właściciel okrętu lub jego zastępca.

Za wymierzenie okrętów mających objętości do 15 beczek włącznie, i okrętów bez pokładu, żadna opłata pobierana nie będzie.

§. 9.

Dowody wymierzenia okrętów, które były wymierzone w jednym z portów krajowych przed wejściem ustawy niniejszej w moc obowiązującą, są ważne dopóty, dopóki okręt nie zawinie do jednego z portów krajowych, w którym jest obecnym miernik przysięgły, gdzie ma być przedsięwziętem wymierzenie według postanowień niniejszej ustawy.

Zresztą właściciel okrętu może żądać, aby objętość jego okrętu była obliczona zapomocą redukeyi wskazanej w §. 7, w którym to razie, cyfry otrzymane tym sposobem, będą miały wagę dopóty, dopóki okręt nie zawinie do portu krajowego, w którym znajduje się miernik przysięgły.

§. 10.

Ustawa niniejsza wchodzi w moc obowiązującą w trzy miesiące po jej ogłoszeniu.

W terminie tym wychodzą z mocy obowiązującej wszystkie obecnie istniejące przepisy o wymierzaniu okrętów handlowych pływających po morzu, jak nie mniej postanowienia §§. 2 i 3 ustawy z dnia 25 lutego 1865 Dz. u. p. Nr. 13 względem opłaty beczkowego, tudzież taks policyjnych i kontumacyjnych, ile odnoszą się do parostatków.

§. 11.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się ministrowi handlu.

Schönbrunn, dnia 15 maja 1871.

Franciszek Józef r. w.

Hohenwart r. w.

Schäffle r. w.

44.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 24 maja 1871, odnoszące się do wykonania ustawy o wymierzaniu objętości okrętów handlowych pływających po morzu.

W celu wykonania ustawy z dnia 15 maja b. r. *) o wymierzaniu objętości okrętów handlowych wydają się postanowienia następujące:

I. Prawidła wymierzania.

§. 1.

Wymierzanie ma być przedsiębrane według następujących prawideł:

Prawidło I. Według tego prawidła wymierzone będą wszystkie statki handlowe, na których przepisane tutaj wymiary mogą być zdjęte, z wyjątkiem statków bez pokładu.

Prawidło II. Według tego prawidła wymierzone będą statki handlowe, z wyjątkiem statków bez pokładu, wtedy, jeżeli magazyny ich, podczas pobytu w porcie krajowym, nie są o tyle wypróżnione, aby można było przedsięwziąć wymierzanie według prawidła I.

Prawidło III. Ma być stosowane do wszystkich statków handlowych bez pokładu.

Okręty krajowe, wymierzone według prawidła II, ulegają jeszcze wymierzeniu według prawidła I, jak tylko będzie można zdjąć przepisane tam wymiary.

a) 0 wymierzaniu według prawidła I.

§. 2.

Przy wymierzaniu okrętów według prawidła I, jako pokład towarowy uważany będzie na okrętach o jednym lub dwu piętrach, pokład górny, na okrętach zaś o więcej niż dwóch piętrach, pokład drugi, leżący z dołu w górę.

*) Dz. u. p. Nr 43.

Długość okrętu mierzy się środkiem okrętu po górnej stronie pokładu towarowego, a mianowicie od wewnętrznej strony wewnętrznego ocembrowania burty na tramie przednim aż do wewnętrznej strony wewnętrznego ocembrowania na tylnej części okrętu, przyczem na bale ocembrowania policzona będzie średnia grubość tychże, strącona zaś będzie cyfra odpowiadająca pochyłości tramu przedniego i tylnego w grubości pokładu i pochyłości tramu tylnego w trzeciej części wygięcia belki.

Jeżeli na pokładzie są podwyższenia lub zagłębienia, wymiar w rachunek wziąć się mający, powinien być zdjęty tak, jakby przerw wcale nie było.

Zmierzoną tym sposobem długość dzieli się na części równe, których ilość zależy od tego, do której klasy okręt należy, mianowicie według następującej skali:

1. Klasa: okręty, na których długość pokładu towarowego według powyższych zasad zmierzona, a wynosząca $15^{42}/_{100}$ metrów lub mniej, dzieli się na części równych cztery.

2. Klasa: okręty, na których długość pokładu towarowego według powyższych zasad zmierzona, a wynosząca przeszło $15^{42}/_{100}$, ale najwięcej $36^{38}/_{100}$ metrów, dzieli się na części równych sześć.

3. Klasa: okręty, na których długość pokładu towarowego według powyższych zasad wymierzona a wynosząca przeszło $36^{38}/_{100}$, ale najwięcej $54^{86}/_{100}$ metrów, dzieli się na części równych ośm;

4. Klasa: okręty, na których długość pokładu towarowego według powyższych zasad zmierzona, a wynosząca przeszło $54^{86}/_{100}$, ale najwięcej $68^{38}/_{100}$ metrów, dzieli się na części równych dziesięć.

5. Klasa: okręty, na których długość pokładu towarowego, według powyższych zasad wymierzona, a wynosząca przeszło $68^{38}/_{100}$ metrów, dzieli się na części równych dwanaście.

Punkta podziału zaznaczają się na pokładzie i przenoszą pod kątem prostym na stępkę.

§. 3.

Powierzchnie przekrojów okrętu we wszystkich punktach podziału oznaczają się jak następuje:

W każdym punkcie podziału mierzy się wysokość odpowiedniego przekroju, a to od punktu pomyślnego w odległości trzeciej części wygięcia belki od pokładu ku dołowi, albo jeżeli jest przerwa w pokładzie lub inna zachodzi przeszkoda, od linii, idącej równolegle od osi podłużnej okrętu, a pomyślanej w odległości trzeciej części wygięcia belki od pokładu ku dołowi, aż do górnej powierzchni bucht, gdzie przy stępce zaczynają się tarcie buchtowe. Od tego odcina się średnią grubość wewnętrznego ocembrowania, a pozostała reszta oznacza wysokość przekroju.

Każdą z otrzymanych tym sposobem wysokości, jeżeli wysokość przekroju środkowego nie przewyższa $4^{87}/_{100}$ metrów, dzieli się na cztery części równe i mierzy się wewnętrzne poziome pół-szerokości przekrojów, odpowiadające każdemu z trzech punktów podziału, jakoteż pół-szerokości na górnym i dolnym końcu wysokości. Przy tem mierzy się zawsze aż do średniej grubości tej części wewnętrznego ocembrowania, która znajduje się pomiędzy punktami podziału.

Dla każdego przekroju oznaczają się zmierzone pół-szerokości z góry na dół liczbami bieżącymi 1 do 5.

Drugą i czwartą połowę szerokości mnoży się przez cztery, trzecią przez dwa.

Do sumy tych iloczynów dodaje się pierwszą i piątą pół-szerokość, poczem sumę mnoży się przez szóstą część wysokości przekroju.

Woczyn oznacza powierzchnią przekroju odpowiadającego odnośnemu punktowi podziału długości.

Jeżeli zaś wysokość przekroju środkowego wynosi więcej niż $4^{87}/_{100}$ metrów, natenczas dzieli się wysokość każdego przekroju na sześć części równych, i w pięciu punktach podziału, jakoteż na górnym i dolnym końcu wysokości, mnoży się poziome pół-szerokości tak samo, jak wyżej przepisano.

Dla każdego przekroju oznaczają się zmierzone pół-szerokości z góry na dół liczbami bieżącymi 1 do 7.

Drugą, czwartą i szóstą pół-szerokość mnoży się przez cztery, trzecią i piątą przez dwa. Do sumy tych iloczynów dodaje się pierwszą i siódmą pół-szerokość, poczem sumę mnoży się przez dziewiątą część wysokości przekroju.

Iloczyn oznacza powierzchnią przekroju, odpowiadającą odnośnemu punktowi podziału długości.

§. 4.

Wymierzywszy powierzchnie przekrojów odpowiadających wszystkim punktom podziału, przystępuje się do obliczenia objętości miejsca na skład towarów służącego w sposób następujący:

Powierzchnie przekrojów oznaczają się od przodu ku tyłowi liczbami bieżącymi, 1, 2, 3 itd. tak, że liczba 1 odpowiada przekrojowi na przednim końcu długości, liczba zaś najwyższa tylnemu końcowi tejże.

Na ilekolwiek części, stósownie do skali podanej w §. 2, długość podzieloną została, mnoży się zawsze drugi i każdy następny parzystą liczbą oznaczony przekrój, przez cztery: trzeci i każdy następny, nieparzystą liczbą oznaczony, z wyjątkiem pierwszego i ostatniego przez dwa. Do sumy tych iloczynów dodają się powierzchnie pierwszego i ostatniego przekroju, jeżeli wynoszą jaką cyfrę. Sumę ogólną mnoży się przez wspólną odległość dwóch najbliższych punktów podziału długości i przez cyfrę 0.118.

Iloczyn oznacza objętość wewnętrzną okrętu pod pokładem towarowym, według prawidła 1. prawnie obliczoną.

§. 5.

Jeżeli na okręcie według prawidła I wymierzyć się mającym, znajduje się nad powierzchnią pokładu budka, lub jakiegokolwiek inne miejsce zamknięte, mające służyć na skład towarów, lub do pomieszczenia podróży albo załogi, objętość wewnętrzną takiego miejsca ma być obliczona i dodana do reszty objętości okrętu.

Natomiast nie bierze się w rachunek takiego miejsca:

a) jeżeli służy wyłącznie na sypialnie dla szypra lub załogi, nie przenosząc dwudziestej części objętości okrętu.

Gdyby wynosiła więcej, nadwyżka powinna być doliczona do reszty objętości;

b) jeżeli tam znajduje się kuchnia okrętowa lub prewet a objętość nie przewyższa zwykłych rozmiarów;

c) jeżeli służy wyłącznie na schronienie dla podróży mających miejsca na pokładzie.

Dla obliczenia objętości wspomnianych lokalności zmierzyć należy ich wewnętrzną średnią długość i wysokość, tudzież, w połowie wysokości, trzy wewnętrzne szerokości, to jest po jednej na każdym końcu, a trzecią w połowie długości i pomnożyć sumę dwóch szerokości przy końcu i cztery razy wziętej szerokości w połowie długości, przez połowę długości. Iloczyn ten pomnożony przez wysokość i cyfrę 0.118 daje objętość wewnętrzną odnośnej lokalności, prawnie obliczoną.

§. 6.

Gdyby okręt wymierzyć się mający według prawidła I miał więcej niż dwa pokłady, natenczas będzie obliczona osobno objętość wewnętrzną każdej przestrzeni między pokładami

nad pokładem towarowym i dodana do objętości, którą sposobem przepisany powyżej (§§. 2, 3 i 4) wymierzono w przestrzeni pod pokładem towarowym.

Celem obliczenia objętości przestrzeni zawartej pomiędzy dwoma pokładami zmierzyć należy długość w połowie wysokości pomiędzy dwoma pokładami od wewnętrznej strony wewnętrznego ocembrowania burty na tramie przednim aż do wewnętrznej strony wewnętrznego ocembrowania burty na tylnej części okrętu i podzielić ją na tyle części równych, na ile pokład towarowy tegoż okrętu podzielony został.

Następnie zmierzyć należy podobnie w połowie wysokości pomiędzy dwoma pokładami wewnętrzną szerokość przestrzeni we wszystkich punktach podziału, jakoteż przy obu końcach długości.

Wszystkie te wymienione szerokości oznaczają się od przodu ku tyłowi liczbami bieżącymi 1, 2, 3 itd.

Drugą i każdą następną szerokość która jest oznaczona liczbą parzystą, mnoży się przez cztery, trzecią zaś i każdą następną która jest oznaczona cyfrą nieparzystą, z wyjątkiem pierwszej i ostatniej, przez dwa. Do sumy tych iloczynów dodaje się pierwszą i ostatnią szerokość. Sumę ogólną mnoży się przez wspólną odległość dwóch najbliższych punktów podziału długości, dalej przez średnią wysokość przestrzeni między dwoma pokładami i przez cyfrę 0.118, a wypadek będzie objętością wewnętrzną przestrzeni między dwoma odnośniami pokładami prawnie obliczoną.

§. 7.

Przy stosowaniu prawidła I. do wymierzania okrętów zbudowanych z żelaza, częściowe ocembrowanie wewnętrzne podłużne i poprzeczne tak uważane będzie, jak gdyby okręt odnośny był wewnątrz zupełnie ocembrowany.

b) 0 wymierzaniu według prawidła II.

§. 8.

Na okrętach mających tylko jeden pokład, mierzy się długość na pokładzie od wewnętrznej strony tramu przedniego do wewnętrznej strony części okrętu tylnej.

Na okrętach mających dwa pokłady lub więcej, zmierzyć należy długość tak na najwyższym pokładzie, jak i na tym, który się bezpośrednio pod nim znajduje, na obu od tramu przedniego do tylnego, poczem obliczyć trzeba średnią obu tych długości.

Jeżeli nie można zmierzyć drugiej długości, oblicza się długość średnią tym sposobem, że od długości pokładu górnego odejma się tyle, ile wynosi pochyłość obu tramów do średniej wysokości pomiędzy obu pokładami.

Na okrętach mających tylko jeden pokład szerokość mierzy się na pokładzie wzdłuż jego belki głównej w linii prostej od zewnętrznej do zewnętrznej strony burty, przyczem uważa się okręt jakby nie ocembrowany zewnątrz. Na okrętach mających dwa pokłady lub więcej, zmierzyć należy szerokość w taki sam sposób ale na belce głównej pokładu, znajdującego się bezpośrednio pod najwyższym pokładem.

Jeżeli nie można zmierzyć szerokości w miejscu wyżej rzeczonem, trzeba zmierzyć ją na najwyższym pokładzie wzdłuż głównej belki tegoż, w linii prostej od zewnętrznej do zewnętrznej strony burty; według tej szerokości obliczyć należy stosownie do kształtu okrętu szerokość jaką tenże ma zaraz nad drugim pokładem, licząc od góry.

Na każdym okręcie, wymierzyć się mającym według prawidła II., należy zmierzyć wysokość przy głównej belce najwyższego pokładu od wewnętrznej strony ocembrowania najbliższego belki najniższej aż do górnej strony belki głównej w pokładzie.

Jeżeli nie można zmierzyć wysokości sposobem tu podanym, uczyni się to spuszczeniem ołowianki w rurę pompy.

§. 9.

Hoczym trzech zmierzonych wymiarów (długości, szerokości i wysokości) pomnożony przez cyfrę 0·22 wyraża objętość wewnętrzną przestrzeni pod pokładem odnośnego okrętu, obliczoną prawnie według prawidła II.

§. 10.

Jeżeli na okręcie wymierzyć się mającym według prawidła II, znajduje się na powierzchni nakrywy miejsce zamknięte (§. 5), należy obliczyć wewnętrzną objętość tegoż przez pomnożenie zmierzonych wymiarów średnich (długości, szerokości i wysokości) przez liczbę 3 i czynnik 0·118, a wypadek dodać do objętości pod pokładem.

Lokalności nie uwzględniane przy stosowaniu prawidła I. (§. 5), mają być także pominięte przy stosowaniu prawidła II.

e) 0 wymierzaniu według prawidła III.

§. 11.

Długość mierzy się od wewnętrznej strony tramu przedniego do wewnętrznej strony tramu tylnego w linii prostej wzdłuż płaszczyzny pomyślanej na wierzchu okrętu mającego być wymierzonym według prawidła III.

Szerokość wymierzyć należy pomiędzy górnymi końcami burty głównej w linii prostej od zewnętrznej do zewnętrznej strony, przyczem okręt odnośny uważany będzie jakby nie ocembrowany zewnątrz.

Wysokość zmierzyć należy w środku okrętu na głównej szerokości od wewnętrznej strony ocembrowania zewnętrznego najbliższego belce najniższej aż do płaszczyzny pomyślanej nad górnymi krawędziami burty.

§. 12.

Od wysokości zmierzonej według §. 11 odciąga się jej jedną piątą część a cyfrę pozostałą mnoży się przez długość i szerokość.

Hoczym ten pomnożony przez czynnik 0·22 wyraża objętość wewnętrzną prawnie obliczoną według prawidła III.

0 odciąganiu od objętości okrętów, objętości maszyn parowych i innych.

§. 13.

Objętość maszyn i miejsca na kocioł oblicza się przy wymierzaniu objętości okrętów według prawidła I, jakoteż według II, a to w sposób następujący :

Średnią długość miejsca na maszyny i kocioł mierzy się w środku okrętu pomiędzy przednią i tylną ścianą ograniczającą, tak, aby wymiar obejmował maszynę i kocioł.

Jeżeli ognisko kotła zwrócone jest ku przodowi lub tyłowi, długość całkowita powinna obejmować tyle wolnego miejsca, ile potrzeba do obsłużenia ogniska i do wydobywania roztów. Na miejsce to policzyć można do 32 centymetrów więcej niż wynosi długość roztów. Rozumie się jednak samo przez się, że jeżeli ogniska stoją w poprzek okrętu, natenczas nie się nie dolicza.

W połowie długości zmierzyć należy wysokość od bala wewnętrznego przy stępce do najwyższego pokładu, jeżeli odnośny okręt ma pokładów trzy lub mniej, a do trzeciego pokładu, jeżeli jest więcej niż trzy pokłady.

W środku wysokości mierzy się wewnętrzną szerokość okrętu, przyczem ewentualnie postępuje się jakby nie było oprawy na koło, magazyny węgla jednak, znajdujące się na

boku, należy wciągnąć w rachunek. Zmierzone trzy wymiary (długość, szerokość i wysokość) mnożą się przez siebie, przez liczbę trzy i przez czynnik 0·118; wypadek ostateczny przedstawia cyfrę którą odjąć należy od wymierzonej całkowitej objętości wewnętrznej odnośnego okrętu.

§. 14.

Jeżeli jeden z okrętów wspomnianych w §. 6 ustawy o wymierzaniu objętości okrętów ma więcej niż trzy pokłady, i jeżeli pokłady znajdujące się nad trzecim pokładem zawierają lokalności przeznaczone na maszyny, do przepuszczenia powietrza i światła tam, gdzie się znajdują maszyny lub kotły, natenczas od całkowitej objętości wewnętrznej okrętu odjąć także należy objętość odpowiedniej przestrzeni pomiędzy pokładami. Objętość wewnętrzną takich przestrzeni między pokładami oblicza się mnożąc ich średnie wymiary (długość, szerokość i wysokość) przez siebie, przez liczbę trzy i przez czynnik 0·118.

§. 15.

Jeżeli wymierzyć się mające miejsca na maszynie i kocioł tak są podzielone, że się znajdują w osobnych oddziałach okrętu, należy osobno wymierzyć i obliczyć objętość każdego takiego miejsca, jakoteż objętość rzeczywistych stałych składów węgla znajdujących się po za obrębem lokalności na maszynie i kocioł.

Na okrętach szrubowych oblicza się objętość tunelu walca szrubowego mnożąc jego wymiary średnie (długość, szerokość i wysokość) przez siebie, przez liczbę trzy, i czynnik 0·118.

Wypadek jest obliczoną według przepisów objętością, którą uważać się ma jako należącą do innych miejsc na maszyny i kotły.

§. 16.

Jeżeli na okręcie wymierzonym po wejściu niniejszego rozporządzenia w moc obowiązującą, a posiadającym wewnątrz maszynę, ruch jego sprawiającą, w skutek zmian w maszynie i tem co do niej należy, nastąpi zmiana przestrzeni, którą potrzeba wziąć w rachunek dla strącenia z objętości okrętu, natenczas dla obliczenia ile od całej objętości okrętu odjąć się ma, potrzeba wymierzyć ponownie całą przestrzeń.

II. O należytościach za wymierzenie okrętów.

§. 17.

Właściciel okrętu lub jego zastępca odbierając dowód wymierzenia (§. 5 ustawy), obowiązany jest złożyć oprócz stempla na dokumencie powyższym, także należytość za wymierzenie, a mianowicie od każdej beczki ryczałtowego wypadku wymierzenia: sześć centów, jeżeli okręt był wymierzony według prawidła I a trzy centy, jeżeli był wymierzony według prawidła II.

Należytość za wymierzenie okrętu z pokładem, mającego 16 do 100 beczek objętości ustanawia się na pięć złotych przy stósowaniu prawidła I a na trzy złote przy stósowaniu prawidła II.

Schäffle r. w.